

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 4191/23
21.3.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Иване Марковић Радојевић и Радмиле Радић, чланова већа, у парничном поступку по тужби тужиле “НЛБ Комерцијална банка” ад Београд, Улица Светог Саве број 14, коју заступа пуномоћник др Немања Алексић, адвокат из Новог Сада, Грчкошколска улица број 1, против тужене АА из ..., коју заступа пуномоћник Зоран Јевтић, адвокат из Лазаревца, Улица Воке Савића број 3, ради дуга, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Основног суда у Лазаревцу П 486/2019 од 21.06.2023. године, у седници већа одржаној дана 21.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Лазаревцу П 486/2019 од 21.06.2023. године у делу става првог изреке којим се делимично одржава на снази решење о извршењу Основног суда у Лазаревцу И.ив бр.92/2019 од 03.04.2019. године, којим је обавезана АА да “НЛБ Комерцијалној банци” ад Београд на име дуга исплати износ од 1.073.214,58 динара са законском затезном каматом на износ од 992.264,74 динара почев од 03.04.2019. године, као дана подношења предлога за извршење, па до исплате по основу менице број ... од дана 27.07.2017. године и износ од 21.429 еура са каматом која се утврђује на годишњем нивоу у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање, увећане за 8 процентних поена на износ од 20.507 еура, почев од 03.04.2019. године, као дана подношења предлога за извршење до коначне исплате по основу менице број ... од 04.09.2017. године, као и трошкове извршног поступка у износу од 49.268,00 динара све у року од 15 дана од дана пријема писаног преписа пресуде, под претњом извршења, као и решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке пресуде Основног суда у Лазаревцу П 486/2019 од 21.06.2023. године. .

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Лазаревцу П 486/2019 од 21.06.2023. године у преосталом делу става првог изреке, тако што се обавезује тужена да тужилци износ главног дуга од 21.429 еура исплати у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања; да камату на износ основног дуга од 20.507 еура, у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне

операције за рефинансирање, увећане за 8 процентних поена, почев од 03.04.2019. године исплати у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан плаћања **ТЕ СЕ СТАВЉА ВАН СНАГЕ** решење о извршењу Основног суда у Лазаревцу И.ив бр.92/2019 од 03.04.2019. године у делу којим се обавезује тужена АА да тужиљи “НЛБ Комерцијалној банци” ад Београд на име дуга исплати динарску противвредност дуга од 2.527.844,16 динара по средњем курсу НБС на дан 03.04.2019. године и законску затезну камату на износ од 78.949,84 динара, почев од 03.04.2019. године, као дана подношења предлога за извршење, па до исплате и у делу којим је обавезана тужена на исплату камате која се утврђује на годишњем нивоу референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за 8 процентних поена, почев од 03.04.2019. године на износ од 921,74 еура у динарској противвредности, па се у том делу тужбени захтев тужиље **ОДБИЈА**, као неоснован.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви парничних странака за накнаду трошкова парничног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке делимично се одржава на снази решење о извршењу Основног суда у Лазаревцу И.ив бр.92/2019 од 03.04.2019. године, којим је обавезана тужена АА да тужиљи “НЛБ Комерцијалној банци” ад Београд на име дуга исплати износ од 1.073.214,58 динара са законском затезном каматом од 03.04.2019. године, као дана подношења предлога за извршење, па до исплате по основу менице број ... од дана 27.07.2017. године, износ од 21.429,40 евра, (у динарској противвредности од 2.527.844,16 динара по средњем курсу НБС на дан 03.04.2019. године) са каматом која се утврђује на годишњем нивоу у висини референтне каматне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за 8 процентних поена, почев од 03.04.2019. године, као дана подношења предлога за извршење, па до коначне исплате по основу менице број ... од дана 04.09.2017. године, као и трошкове извршног поступка у износу од 49.268,00 динара, све у року од 15 дана од дана пријема писаног преписа пресуде, а од досуђеног, а до траженог да се обавезе тужена да плати тужиљи на тражене износе на име дуга камату, почев од 18.01.2019. године до 03.04.2019. године, тужбени захтев тужиље је одбијен, а решење о извршењу Основног суда у Лазаревцу И.ив бр.92/2019 од 03.04.2019. године у том делу укинута. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиљи на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 153.000,00 динара.

Против наведене пресуде благовремено је жалбу изјавила тужена побијајући је, како то произлази из навода жалбе у усвајајућем делу става првог изреке, као и у погледу одлуке о трошковима, из свих разлога предвиђених одредбом чл.373 став 1 ЗПП-а. Трошкове другостепеног поступка је тражила.

Тужиља је одговорила на жалбу тужене благовремено. Трошкове другостепеног поступка је тражила

Испитујући пресуду у ожалбеном делу, у смислу одредбе чл. 386 Закона о парничном поступку - ЗПП (“Службени гласник РС” бр.72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и

10/23 - други закон), Апелациони суд је оценио да је жалба тужене неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из чл. 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП-а, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из чл. 374 став 2 тачка 12 ЗПП-а, јер је изрека пресуде разумљива и не противречи сама себи, ни довољним разлозима датим о свим битним чињеница који су јасни и сагласни садржини наведених доказа, па пресуда нема недостатака због којих се не може испитати.

Према утврђеном чињеничном стању тужила је са законским заступником "Neotec" доо Београд, закључила два уговора о кредиту и то краткорочном кредиту бр.партије ... дана 04.09.2017. године са валутном клаузулом у износу од 40.000 евра и овердрафт кредит број партије ... дана 27.07.2017. године са валутном клаузулом у износу од 1.000.000,00 динара, а чланом 7 уговора одређено је да је предметни кредит обезбеђен са две бланко менице са клаузулом без протеста, издате и потписане од стране овде тужене, као кредитно способног лица, као и да ће банка наведене инструменте обезбеђења искористи уколико корисник кредита не изврши било коју обавезу из потписаног уговора. Тужила је са туженом закључила уговоре о јемству, за које су, као инструменат обезбеђења кредита, уговорене две менице са клаузулом без протеста и то меница под бројем ... на износ од 21.429,40 евра дана 04.09.2017. године са даном доспећа 17.01.2019. године и меница под бројем ... на износ од 1.073.214,58 динара дана 27.07.2017. године са даном доспећа 17.01.2019. године. Тужена је са тужилом закључила уговор о јемству уз уговор о краткорочном кредиту кредитне партије бр.... дана 04.09.2017. године уз уговорену одговорност тужене, као одговорност јемца платца. Исти такав уговор о јемству закључен је између парничних странака уз уговор о оквирном овердрафт кредиту - дозвољеном прекорачењу на текућем рачуну клијената код банке бр.... за кредитну партију број ... закључен дана 27.07.2017. године уз уговорен обим одговорности тужене, као јемца платца за обавезе кредитног дужника.Првостепени суд је одбио тужбени захтев преко износа досуђеног у ставу другом изреке ожалбене пресуде, којим је тужила тражила да суд обавезе тужену да на тражене износе на име дуга плати камату, почев од 18.01.2019. године до 03.04.2019. године, у складу са одредбом члана 279. Закона о облигационим односима, у ком делу пресуда није ожалбена.

Све чињенице битне за доношење одлуке о основаности тужбеног захтева, првостепени суд је потпуно и поуздано утврдио доказима које је правилно оценио, применом одредбе чл. 8 ЗПП-а. На основу овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је правилно применио материјално право и то одредбе члана, члана 234, члана 277 став 1, члана 997, 1004 Закона о облигационим односима, када је закључио да је тужила основано тражи од тужене исплату дуга по основу уговора о јемству. За своју одлуку првостепени суд је дао довољне разлоге, које овај суд, прихвата, те на основу овлашћења из члана 396 став 2 ЗПП-а пресуду детаљно не образлаже.

У конкретном случају, првостепени суд је правилно оценио да се не ради о меничном спору, имајући у виду да се из садржине самог предлога за извршење као иницијалног акта којим је покренут овај поступак види да је обавеза тужене настала на

основу закљученог уговора о јемству, којим се као јемац платац обавезала да на позив банке исплати обавезу главног дужника из уговора о кредиту, док је меница дата искључиво као средство обезбеђења уредног извршења ових обавеза, због чега се у конкретном случају имају применити одредбе ЗОО-а, а не Закона о меници. С тим у вези, наводи тужене да јој меница није презентована на исплату као меничном дужнику услед чега је тужилца изгубила сва права из менице су ирелевантни, а код чињенице да је тужена као јемац платац по основу закључених уговора о јемству и уговора о кредиту преузела самосталну обавезу да ће у року одеђеном у писменом позиву банке испунити обавезу корисника кредита из уговора о кредиту у целости. Како се у конкретном случају тужена писменим уговором о јемству обавезала као јемац платац, то је тужилца као поверилац овлашћена да захтева испуњење било од главног дужника – корисника кредита или од јемца, овде тужене, или од обоје истовремено. Првостепени суд је правилно одржао на снази решење о извршењу Основног суда у Лазаревцу И.ив бр.92/2019 од 03.04.2019. године у делу, те одлучио о основаности тужбеног захтева. Одлучујући о висини тужбеног захтева првостепени суд је пошао од налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке Радојице Марковића од 14.11.2022. године из којег произлази да потраживање тужилца на дан 03.4.2019. године по основу овердрафт кредита износи укупно 1.073,214,58 динара, и то а на име главног дуга износи 992.262,74 динара, на име затезне камате износи 78.949,84 динара, те је правилно нашао да је потраживање тужилца према туженој основано за износ 1.073,214,58 динара.

Међутим, првостепени суд је погрешно применио материјално право из чл. 277 и 279 став 2 ЗОО, када је тужилца досудио и законску затезну камату почев од 03.4.2019. године, као дана подношења предлога за извршење на основу веродостојне исправе, на износ укупног дуга од 1.073,214,58 динара, у који је већ урачуната затезна камата почев од доспелости потраживања до дана 3.4.2019. године. Наиме, докле год дужник новчаног потраживања не исплати износ који дугује из неког правног посла, односно не исплати износ на име главног дуга, камата која је на тај износ стечена по основу одредбе члана 277. став 1. ЗОО представља споредно потраживање. Тужилца може да изврши обрачун законске затезне камате за период доцње у плаћању главног дуга и да тако определи тужбени захтев, али то не мења правну природу законске затезне камате као споредног потраживања. На тако опредељен новчани износ, односно на износ обрачунате законске затезне камате не тече затезна камата, односно процесна камата. Процесна камата може да тече само на износ главног дуга, а не и на део износа који представља обрачунату затезну камату. Због наведеног, у погледу одлуке о камати на износ динарског потраживања, потврђена је одлука првостепеног суда у делу у којем је досуђена законска затезна камата правилном применом одредбе чл. 277 ЗОО на износ главног дуга од 992.262,74 динара, док је у преосталом делу у којем је досуђена законска затезна камата на износ од 78.949,84 динара - обрачунате законске затезне камате до 3.4.2019. године - преиначена побијана одлука и одбијен захтев у том делу као неоснован, те стављено ван снаге решење о извршењу. Из истих разлога је делимично потврђена, а делимично преиначена побијана одлука у погледу досуђене затезне камате на износ дуга у валути евро из Уговора о краткорочном кредиту, који на дан 3.4.2019. године износи 20.236,55 еура, редовна камата износи 271,11 еура и затезна камата износи 921,74 еура па је укупан износ дуга опредељен на износ од 21.429,40 динара на дан подношења предлога за извршење. Сходно наведеном у претходном ставу, захтев за исплату законске затезне камате основан је почев од

3.4.2019. године, само на износ 20.507 еура (главни дуг плус редовна камата) и у том делу је побиијана одлука потврђена, док је неоснован захтев тужиље за исплату законске затезне камате на износ од 921,74 еура - обрачунате законске затезне камате до дана 3.4.2019. године, па је у том делу преиначена ожалбена одлука, а све применом одредбе чл. 279 став 2 ЗОО.

Првостепени суд није правилно применио ни одредбу члана 395. ЗОО-а којом је прописано да ако новчана обавеза гласи на плаћање у некој страниј валути или злату, њено испуњење се може захтевати у домаћем новцу према курсу који важи у тренутку испуњења обавезе. Тако постављен захтев, у себи садржи и захтев за плаћање динарске противвредности одређеног броја новчаних једница у страниј валути, те првостепени суд није правилно досудио износ дуга одређивши новчану противвредност дуга на дан подношења предлога, уместо да правилном применом цитиране одредбе досуди противвредност одређеног броја новчаних јединица у страниј валути тако што би обавезао тужену на исплату динарске противвредности њеног девизног потраживања по курсу важећем у моменту испуњења, те је преиначена ожалбена одлука у делу и у том делу, тако што је одбијен захтев за исплату динарске противвредности дуга од 21.429,40 евра на дан подношења предлога за извршење, а обавезана тужена на исплату динарске противвредности истог износа новца према курсу који важи у тренутку испуњења обавезе.

Неосновани су жалбени наводи тужене да је првостепени суд погрешно применио материјално право јер уредност тужбеног захтева није ценио у складу са одредбама Закона о меници, те да је првостепени суд био у обавези да у конкретном случају примењује Закон о меници, а не Закон о облигационим односима. Наиме, чињеница да је тужилја као извршни поверилац поступак за наплату потраживања из уговора о кредиту покренула путем веродостојне исправе (менице) не води закључку да се тај поступак мора окончати по одредбама Закона о меници. Ово зато што између странака није закључен апстрактни правни посао већ каузални (уговор о јемству за обавезе из уговора о кредиту) где је меница само средство обезбеђења у случају неиспуњења обавезе из уговора о кредиту. Како је основ спора дуг из уговора о кредиту за који тужена одговара као јемац-платац, то се застарелост потраживања има ценити по Закону о облигационим односима, односно члану 371 тог закона, имајући у виду да је основ одговорности тужене уговор о кредиту, на основу јемства, а не меница као додатно средство обезбеђења. Независно од тога потписивањем бланко меница као средстава обезбеђења у складу са чланом 1004 Закона о облигационим односима тужена је као јемац-платац преузела и апстрактну меничну обавезу чиме је постала менични дужник и то као јемац-платац који повериоцу одговара као главни дужник за целу обавезу.

Без утицаја на правилност одлуке су и жалбени наводи тужене да првостепени суд није извео доказ саслушањем тужене нити је одредио извођење доказа вештачењем од стране вештака графолошке струке, а ово стога што је првостепени суд правилно одлучио када је донео одлуку да стави ван снаге одлуку о извођењу доказа саслушањем тужене, која уредно обавештена за рочиште за које је било одређено њено саслушање није приступила (роч. 2.9.2021. године и 14.2.2022. године), а да о разлозима за спреченост није обавестила суд односно доставила доказе, на који начин је и ускратила могућност да пред судом изради неспорне потписе, који би служили за евентуално

извођење доказа вештачењем од стране вештака графолошке струке. Осим тога, по оцени овог суда, правилно је првостепени суд одлучио када није извео доказ вештачењем од стране вештака графолошке струке на околност аутентичности потписа тужене на меницама и зато, што тужена преко пуномоћника није изнела тврдњу којом би оспорила аутентичност потписа, већ се на расправи, која је заказана за 22.10.2020. године, након што је по приговору тужене стављено ван снаге решење о извршењу у делу у којем је одређено спровођење извршења, изјаснила да остаје при наводима из приговора, у којем није било помена о неаутентичности потписа тужене.

Супротно наводима жалбе тужене, правилно је суд одлучио да не изведе доказ саслушањем законског заступника главног дужника, зато што тужена није доставила податке о лицу за које је ставила предлог за извођење доказа до закључења главне расправе, на основу којих би суд био у прилици да позове наведено лице у својству сведока.

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе, али их посебно не образлаже, јер налази да нису од утицаја на доношење другачије одлуке на основу овлашћења из члана 396 став 1 ЗПП-а.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка из става четвртог изреке ожалбене пресуде донета правилном применом одредаба чл. 153 и 154 ЗПП-а, обзиром на исход спора и постигнути успех странака, а трошкови одмерени правилном применом Таксене тарифе важеће у време настанка таксене обавезе и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, важеће у време пресуђења.

Са изложеног применом чл. 390 и 401 тачка 2 ЗПП-а одлучено је као у ставу првом изреке пресуде, а применом одредбе чл. 394 тачка 4 ЗПП-а као у ставу другом изреке.

Како тужена није успела у жалбеном поступку, а одговор на жалбу не представља нужни издатак, одбијен је захтев парничних странака за накнаду трошкова другостепеног поступка применом одредбе члана 165 став 1 у вези са чланом 153 и 154 ЗПП-а, те одлучено као у ставу трећем изреке пресуде.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић